

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentarius de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 445

[Roma], 1584

[urn:nbn:de:bsz:31-138160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-138160)

E.M.
445

~~U 34~~
EM 445

3° locum fuisse per prophetas, dicit autem, prout pro prescripto, more prophetico. Illud autem dicit de Messia
 patet ex toto illo capite, quod ibi nihil aliud narrant nisi factus et bona in adventu Messie futura.
 Deo, per illud (Ego advenio) accipi metaphorice, sicut de deo adesse quod bona conferat hominibus, quod et possit proprie
 intelligi, non est recurrendum ad metaphoras, sed quod ille deus de redimere populum, et adesse et videri ad omnia
 sunt et alia loca Isaia 9, 45, et 49. de quibus ibi Hieronimus, et Cyrillus. Augustinus 20 civit. c. 3. Ambrosius 1° de fide
 c. 2. et lib. 2. c. 3. et 9. Eusebius 5° demonstrat, Origenes orat. quod Christus sit deus. Basilus lib. 4. contra Eunomium. 3° ex
 Zaccaria 2° ubi de deo, Ecce ego venio et est infra, et sciet populus, quod deus exercituum misit me ad te, ubi dicitur
 et loquitur de missis a deo, ubi aperte insinuat missio verbi divini. Hinc locum et de missione verbi per
 Eusebius et Ambrosius sup. 4° Hieronimus 23 et 23. de quibus Augustinus 18° de civit. c. 33. item Hieronimus 1° et in
 Jerusalem, et in psalmis suis plurima loca, quam alii exposuit Paulus ad Hebræos c. 1. et 2. ubi contra obponebat et
 ab ipso Hebræis illos psalmos de Messia intelligi.

Contra hanc veritatem heretici arguunt, prout impugnant Christi divinitatem, quibus satisfaciendum est in via de Tenis, prout impu-
 gnant veram humanitatem aut commutatos duos naturas in una persona, quibus infra satisfaciendum.
 Iudei objecerunt multa, sed tres prout eorum errores notandi sunt, prout quos decipit in intelligendo scripturas, prout quod Messias maie-
 stas et imperium de quo Isaiae putant fore temporale, et terrenum. 2° quod omnes Messias promissiones ipsas et redemptionem de quibus dicitur
 20. Ezechiel 28. et alibi, intelligit commutari de captivitate et liberati sumus. videatur Augustinus toto libro de spiritu et littera, et Origenes 4°
 periarabon c. 2. 3° quod non distinguunt duos Christi adventus, alium humilem ad salvandum homines, alium gloriosum ad iudicandum Sathana
 et alios. et in his via confundit, prout notat Origenes lib. 1° contra Celsum. Item lib. 1° contra Julianum c. 50. Tertius
 sub apologetico c. 21. plura de hac via videatur Cyrillus et Nissemus in libro contra Iudeos. oratores 5° Origenes in eodem Augustinus
 in prima oratione in libro 6°, Burgens in somnio scripturarum, et Lyranus tract. contra Iudeos 4.

QUEST. III. An per se fuerit conveniens hoc incarnationis.

Quamvis hoc aptum, hoc opus est a deo factum ceteris et convenienter factum, in oportet tamen huius convenientiam explicare. Duplex
 autem potest aliquid dici conveniens, uno modo, scilicet se considerati, et nulla mixtura aut peccati nec suppositio, alio modo potest dici conveniens
 ad aliquid fore speciale, et ex speciali necessitate peccati. de hoc 2° disserat quod supra, nunc de 1°.
 Adversus 1° conveniens aliquid dici posse aliquid, vel id quod est consonantem naturae eius, licet nulla commutatio ei adferat. 2° conveniens
 nunc de 2° consideranda vel vicia.

Utrum 1° opus hoc ex parte ipsius dei fuerit valde conveniens et optime consonans ei, nam et effectus ipsius dei, quamvis non
 tam utilitatis vel commoditatis et assuetudinis. hoc est sensus d. Thomae art. 1°, prout per quod convenienter fuit hoc opus ad
 finem salutem divinum operum, quod est se ipsum et suas affectiones manifestare, nam hoc modo de omnia operum scriptura opera,
 et, in hoc autem opere maxime manifestat oppositionem dei, quod in hoc operatur super omnem naturam ordinem, et in hoc opere
 coniungit quasi omnia opera naturae et gratiae. item inter se copulavit ea quae maxime inter se distare videbantur, ut
 adu puritatem, et puram potentiam, supremam spiritum cum infimo, nunc ad ipsam carnem. Unde ratio illa quae ob hoc
 solet contra hoc mysterium (quod quae infinite distant, non sunt ita inter se copulari) potius exaggerat hoc mysterium
 quod illud deus est omnia factus respectu omnipotentiae dei, et in hoc modo potest hoc ratio accommodari ad singula attributa,
 et, ut infra magis patebit. De hac re agit Athanasius orat. de incarnatione verbi. Damasus lib. 3. c. 1.

d. Thomas 2° contra gentes c. 55. intelligi convenienter hoc mysterium comparari ad prout principium omnium
 divinum operum, quod est divina bonitas, nam boni est condicare se ipsum, quod summi boni summe se condicare ipsorum cum
 in illa summa conditio, nec sui repugnantia, nec imperfectio, sed talis est haec conditio quod est

Adversus 1°, aliud est condicare se adu, et aliud est potentia ad se condicandum, prout non est de ratione boni, nec per se lo-
 quendo de effectu eius, sed supponit illi, et est arguendum illi. 2° vero est de ratione boni et effecti, et hoc satis est,
 et hoc conditio sui convenienter summo bono eo modo quo loquimur.

Adversus 2°, triplici modo se boni condicare, prout in quo est finitudo, et d. Tho. 1° pte 1^a art. 4. ad 2° quod
 facit cum alia mixtura et attrahit ad se amandum. 2° effectivum, prout ducendo sibi simile, et hoc modo est et valde per-
 fectus, et quod in se condicat, proficit alii, et sua bonitate non minuit. ita d. Tho. 1° contra gentes c. 47. 3°
 per bonitas condicari formate, et quod eandem bonitatem quam quod habet, alii dat, quod si fiat sine diminutione habitus,
 et maxima effectus si summa fiat conditio, si vero fiat diminutio boni habitus, tunc oportet adhibere modum et
 mensuram.

Adversus 3° coactione in hoc mysterio et aliis modis max^o, formate, q^o se ipse deus formate coactis nihil amittendo, 4
 ut et sic, ut effectum hie inveniat max^o coactio, q^o et in g^o efficacia hoc e^o max^o op^o sui^o pot^o, ut et max^o
 bonu^o p^o illud coact. bonu^o finit^o, q^o inter oia^o ei^o op^o, hoc pot^o max^o bonu^o mouere ad sui am^o. in Aug^o 10 de civit^o
 c. 19 et in mamab^o c. 20.

Adversus 4° hie e^o commune de coactioe libera et ad extra, nam coactione ad intra p^ofectio^o me se deo coactis per ge.
 necesse e^o n^o n^o, sed illa e^o coactio essent^o, q^o no^o potuit fieri alio^o creatura non coactioe p^ofectio^o post illa^o max^o e^o, ut q^o
 me deo q^o sume^o liberatio e^o, et se sume^o libenter coactis.

Vides q^o oportuisse ois^o 3° p^onas incarnari et plures n^os assumere, q^o sic maior est hie coactio, confirm^o q^o in beatitud^o
 coactis deo sua beatitud^o increata, na^o p^o intellectum ois^o se ipse rebo creatio. De dupli^o pot^o e^o sume^o coactio, int^ose,
 na^o et essent^o sume^o, p^o modo e^o p^o se necess^o et coactione ad complementu^o op^oer^o dei, 2° e^o quasi p^o acc^ono, et ideo oportus
 hoc myst^o salu^o in aliq^o p^oona et in aliq^o na^o fieri. Adde q^o potuisset q^o facere deo, et de fecisset, fuisset et coact^o,
 m^ono, in q^omp^o no^o oportus illud fieri, et t^o ad e^o ad maiore^o p^ofectioem talis mysteri, et ad meliore^o deo^o p^opot^o,
 t^o hoc op^o e^o ois^o reu^o et singulari. simile ex^omp^o e^o pot^o 1° g^o gradus q^o et p^ota^o fuis^o coactioe in unode.
 so, et potuisset deo^o eu^o facere in plurebo p^odestinatio, sed t^o p^opter occulta ei^o iudicia, deo^o voluit.

Ad confirmat^o De tota^o int^ose coactioe q^o f^o p^o gen^o et beatitud^o e^o p^o acentia^o creat^o, deo^o e^o ipse t^o quasi
 extrinseci per ipse coactioe de^o, et quatenus p^o se ipse coactioe ad producan^o visioni, hoc u^o lo^o deo^o ipse int^ose
 coactioe na^o creat^o, et in illa^o ut ait Paul^o habitas comp^olice.

Vico 2° et ex p^o na^o hum^o fuis^o valde coactioe hie coactioe i^o comoda et ad eius magna^o p^ofect^o
 p^oment^o, q^ois sit ois^o sup^o ois^o conditioem talis na^o. prode p^o q^o hie coactioe fact^o e^o ut homo si reo^o
 deo, ex qua origin^o alie excellencia, ut ho^o ois^o sup^o ois^o angelis, ut ois^o capax inf^oni^o m^ori^o et per
 fediss^o iusticia^o cor^o deo, et alia de q^oq^o inf^ona. in Aug^o 3° de p^odest^o 5° c. 15. de hoc mysterio ita e^o
 sublanat^o nam hum^o, ut no^o beat^o quo aliis atollat, et quatenus hie dignitas videat^o solis humanitatis
 q^ois, in in tota^o nam hum^o redundat, p^opter q^o formasse dixit Paul^o, p^odestinasse deo^o hoc mysteri ad gl^oam mag^o
 p^o coact^o 2° et ad ostend^o gram sua^o exa^o bonis ad ipse^o r^o videat^o de hoc Clemens 1° pedagog^o c. 3. et orat^o exhortat^o
 ad genes^o p^o p^ocepto et sub fin^o.

Adversus 5° hie e^o commune de coactioe libera et ad extra, nam coactione ad intra p^ofectio^o me se deo coactis per ge.
 necesse e^o n^o n^o, sed illa e^o coactio essent^o, q^o no^o potuit fieri alio^o creatura non coactioe p^ofectio^o post illa^o max^o e^o, ut q^o
 me deo q^o sume^o liberatio e^o, et se sume^o libenter coactis.

Vides q^o oportuisse ois^o 3° p^onas incarnari et plures n^os assumere, q^o sic maior est hie coactio, confirm^o q^o in beatitud^o
 coactis deo sua beatitud^o increata, na^o p^o intellectum ois^o se ipse rebo creatio. De dupli^o pot^o e^o sume^o coactio, int^ose,
 na^o et essent^o sume^o, p^o modo e^o p^o se necess^o et coactione ad complementu^o op^oer^o dei, 2° e^o quasi p^o acc^ono, et ideo oportus
 hoc myst^o salu^o in aliq^o p^oona et in aliq^o na^o fieri. Adde q^o potuisset q^o facere deo, et de fecisset, fuisset et coact^o,
 m^ono, in q^omp^o no^o oportus illud fieri, et t^o ad e^o ad maiore^o p^ofectioem talis mysteri, et ad meliore^o deo^o p^opot^o,
 t^o hoc op^o e^o ois^o reu^o et singulari. simile ex^omp^o e^o pot^o 1° g^o gradus q^o et p^ota^o fuis^o coactioe in unode.
 so, et potuisset deo^o eu^o facere in plurebo p^odestinatio, sed t^o p^opter occulta ei^o iudicia, deo^o voluit.

Ad confirmat^o De tota^o int^ose coactioe q^o f^o p^o gen^o et beatitud^o e^o p^o acentia^o creat^o, deo^o e^o ipse t^o quasi
 extrinseci per ipse coactioe de^o, et quatenus p^o se ipse coactioe ad producan^o visioni, hoc u^o lo^o deo^o ipse int^ose
 coactioe na^o creat^o, et in illa^o ut ait Paul^o habitas comp^olice.

Vico 2° et ex p^o na^o hum^o fuis^o valde coactioe hie coactioe i^o comoda et ad eius magna^o p^ofect^o
 p^oment^o, q^ois sit ois^o sup^o ois^o conditioem talis na^o. prode p^o q^o hie coactioe fact^o e^o ut homo si reo^o
 deo, ex qua origin^o alie excellencia, ut ho^o ois^o sup^o ois^o angelis, ut ois^o capax inf^oni^o m^ori^o et per
 fediss^o iusticia^o cor^o deo, et alia de q^oq^o inf^ona. in Aug^o 3° de p^odest^o 5° c. 15. de hoc mysterio ita e^o
 sublanat^o nam hum^o, ut no^o beat^o quo aliis atollat, et quatenus hie dignitas videat^o solis humanitatis
 q^ois, in in tota^o nam hum^o redundat, p^opter q^o formasse dixit Paul^o, p^odestinasse deo^o hoc mysteri ad gl^oam mag^o
 p^o coact^o 2° et ad ostend^o gram sua^o exa^o bonis ad ipse^o r^o videat^o de hoc Clemens 1° pedagog^o c. 3. et orat^o exhortat^o
 ad genes^o p^o p^ocepto et sub fin^o.

Adversus 5° hie e^o commune de coactioe libera et ad extra, nam coactione ad intra p^ofectio^o me se deo coactis per ge.
 necesse e^o n^o n^o, sed illa e^o coactio essent^o, q^o no^o potuit fieri alio^o creatura non coactioe p^ofectio^o post illa^o max^o e^o, ut q^o
 me deo q^o sume^o liberatio e^o, et se sume^o libenter coactis.

Vides q^o oportuisse ois^o 3° p^onas incarnari et plures n^os assumere, q^o sic maior est hie coactio, confirm^o q^o in beatitud^o
 coactis deo sua beatitud^o increata, na^o p^o intellectum ois^o se ipse rebo creatio. De dupli^o pot^o e^o sume^o coactio, int^ose,
 na^o et essent^o sume^o, p^o modo e^o p^o se necess^o et coactione ad complementu^o op^oer^o dei, 2° e^o quasi p^o acc^ono, et ideo oportus
 hoc myst^o salu^o in aliq^o p^oona et in aliq^o na^o fieri. Adde q^o potuisset q^o facere deo, et de fecisset, fuisset et coact^o,
 m^ono, in q^omp^o no^o oportus illud fieri, et t^o ad e^o ad maiore^o p^ofectioem talis mysteri, et ad meliore^o deo^o p^opot^o,
 t^o hoc op^o e^o ois^o reu^o et singulari. simile ex^omp^o e^o pot^o 1° g^o gradus q^o et p^ota^o fuis^o coactioe in unode.
 so, et potuisset deo^o eu^o facere in plurebo p^odestinatio, sed t^o p^opter occulta ei^o iudicia, deo^o voluit.

Ad confirmat^o De tota^o int^ose coactioe q^o f^o p^o gen^o et beatitud^o e^o p^o acentia^o creat^o, deo^o e^o ipse t^o quasi
 extrinseci per ipse coactioe de^o, et quatenus p^o se ipse coactioe ad producan^o visioni, hoc u^o lo^o deo^o ipse int^ose
 coactioe na^o creat^o, et in illa^o ut ait Paul^o habitas comp^olice.

Vico 2° et ex p^o na^o hum^o fuis^o valde coactioe hie coactioe i^o comoda et ad eius magna^o p^ofect^o
 p^oment^o, q^ois sit ois^o sup^o ois^o conditioem talis na^o. prode p^o q^o hie coactioe fact^o e^o ut homo si reo^o
 deo, ex qua origin^o alie excellencia, ut ho^o ois^o sup^o ois^o angelis, ut ois^o capax inf^oni^o m^ori^o et per
 fediss^o iusticia^o cor^o deo, et alia de q^oq^o inf^ona. in Aug^o 3° de p^odest^o 5° c. 15. de hoc mysterio ita e^o
 sublanat^o nam hum^o, ut no^o beat^o quo aliis atollat, et quatenus hie dignitas videat^o solis humanitatis
 q^ois, in in tota^o nam hum^o redundat, p^opter q^o formasse dixit Paul^o, p^odestinasse deo^o hoc mysteri ad gl^oam mag^o
 p^o coact^o 2° et ad ostend^o gram sua^o exa^o bonis ad ipse^o r^o videat^o de hoc Clemens 1° pedagog^o c. 3. et orat^o exhortat^o
 ad genes^o p^o p^ocepto et sub fin^o.

4

85 - 24 quae sup: l. de bapt: - hic loquitur de anulo d. m. bapt: 7.
 86 - 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

7^v que prior sententia volebat. p. q. oia liberi se alicui darent, neg. cogit se manifestare aut condare suo mo. Ex d
evidens multa bona q. se optima et amabilia fecisse. Sed in occasu perit, ut patet de infirmitate matris, et forte et de magis
Euseb. 3. q. multa p. nobis videri odiosissima, q. in dei iudicio et sapia sua minus convenientia. Ita illos videri tunc
acceptari p. et congruentia quibus et no. necessariis, et q. hoc potest ex libera voluntate dei, tenenda e. alia via cum
apostoli, qui statim aggredimur. **3. sententia media inter eas.** q. ponit Christum esse p. loco p. destinatum, et
nihilominus vult cum incarnatione oia fuisse dependente ex hominum redemptione. atq. adeo no. fuisse oia p. destinatum
Christum nisi sine p. missio perit: et aliqua p. cognitio perit: quam re. melius explicabo questio sequenti. Dicitur
res explicet. suppono. aliud est loqui de oia incarnatione q. tunc involvit deum fieri hominem, et aliud de modo q.
addit fieri passibilem re.

SICO 1. Christum habuisse q. locum p. destinatum divina, no. tunc resp. hominum et angelorum, sed et resp. omnium creaturam.
magis. p. dicitur: 1. ex scriptis: 1. p. vobis: 8. vobis possidet me in initio vobis. 70. hinc. creatis me in initio vobis
suorum. vobis sermone et de sapientia eterna increata, et cum introduci loquentem p. humanitatem assumptam
testatur Clemens lib. 5. dicitur: constitutioni Apostolicae c. 21. et refert hoc ex doctrina Apostolorum. item do.
con. concilii Hippolense 2. cap. 13. Scilicet in edicto, seu in confessione fidei, quam In.
Antoninus Imperator misit ad Joannem II. Pontificem Romanum.

[The following text is extremely faint and largely illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page. It appears to be a continuation of the handwritten notes or a separate entry.]

90. *Handwritten Latin text, likely a philosophical or theological treatise. The text is dense and difficult to decipher due to the cursive script and fading. It appears to be a continuation of a discussion on logic or metaphysics, possibly related to the '90' in the margin.*

10^v
Dico nentes nō, sed p̄destinātū ē myst^m quod subdit, de accidentibz aut et de modo, nihil in illo signo statim
intelligimus. Sed contra, qz videmus ponere imperfectionē in deo, ac si ipse a confusōe p̄o,
cederet ad distincta. Dico, confusio ē nra nō dei, nam deus simul oīa voluit et distinctis, nos tñ ad ex-
plicam ordinē quē deus voluit in illis rebz, et dependētia omz ab alio, hęc signa distinguimz, et illud di-
cimus ē p̄mo, quod nō pendet ab alio, qz modus in cū opinione ē necess^{us}, et in tota hōis p̄destinatio-
ne

Ad argum^{ta} et in p̄mo ad p̄es. Dico qz p̄es et cū d. Thomas in 3° d. 1. q. 1. exponit in hanc
2^{am} conclusōem de aduentu in carne impassibili, qz aliquibz vidē dicit, qz verba plus sonant, quod verū
ē, si verba nade considerent, secus si cū omnibz adiunctis, semp̄ in addit aliqd, quo indicant hanc limitā-
tionē, et non volentū sūc in similitud^e carnis peccati. et Aug^o lib 1° de pecc^o meritis c. 38 inq^t, nō fuisse
caro Chri^{sti} in similitud^e carnis peccati, nisi caro nō fuisset ista peccati. qz semp̄ patres explicant
se nihil aliud velle docere qz quod docet script^{ur} et fides. Quam ipse nōmē carnis et sanguinis iux-
ta modū loquendi scripturę et patrum sigēat corruptōem, sępe et docent, nō fuisse tā necessariā
in carnatiōem nō existente peccato, sicut fuit post peccatū, et patet ex Attonatio sup. et Gregorio
3° moral. c. 11. Gregor^o serm. 8. de passione. Et nō ē mirū si vnz vel aliter patrum nō ita pro-
prie loquat^{ur}, qz nō ex p̄fesso disputant de illis rebz.

Illud autē cō verū necess^{us} hęc pecc^o didit ē p̄pter mysteriū passionis qz ē infini^{ti} valoris, et sup̄
omnē maliciā peccati.

Illud cō felix culpa) exponi debet, o felix peccator, concretū pro abstracto, et de felice, nō quia
peccavit, sed qz invenit tantā misericordiā post peccatū.

QUESTIO VII. Verum Christus precipue venerit ad delendum peccatum originale an verō actuale?

Hęc questio in se suspēda habet locū solū in carne passibili, de aduentu Chri^{sti}.

Dico 1°. Chri^{stus} p̄cipue venisse ad delendū oīa peccata. Conclusio ē certa de fide. Dicitur pars habet
ad Rom. 5°, sicut p̄ omnia delicta, ita p̄ omz iusticia, et hoc de p̄pter originale. p̄pter aduātia de illud,
non sicut delicta, ita et donū, nam iudiciū ex vno, grā ex multis. de quo videt Aug^o tōtū p̄ lib^o de pec-
meritis et remis: et Rom. 1. Ecce qz tollit peccata mundi, qz pot̄ intelligi de omnibz, et singularitē de originali:
explicat a Gregorio, qz legit peccata mundi. et ita et exponit Aug^o lib 12 cōm Faustū c. 30. Cyprianū lib
de duplici martyrio. Bedā d. Thomas et glossa ordinaria ibi. alia testimonia sūt p̄ Thom. 1° ad Tim
2. p̄ 1° Petri. concilia et p̄es passim. Videant^{ur} testimonia citata in p̄ncipio, et speciatē Tolentū
6. cap. 1. et Les epist 81. Ratio ē, qz Chri^{stus} venit p̄fecto redemptor et saluator, et ut nos introduce-
ret ad vitā eternā, qz venit ad tollendū oīa impedimēta, huiusmodi autē sūt oīa pecc^o. qz cō 2° qz
oportuit et satisfactio pro oibz est p̄fecta. 3° a posteriori, qz sacram^{ta} Chri^{sti} tollit oīa peccata.

Dico 2°. Si aduātia cū originali comparemz, p̄cipue venit p̄pter delendū originale. ita
d. Thomas hīc indicat, et clarig in 3° d. 1. et opusc^o 21. c. 23. et Thomista, et Capreol. Curī 2°
colligit ex Rom. 5° et p̄ 1° Cor. 15. et ex oibz iis qz afferunt p̄ sententiā in p̄cedenti quest^o, Ratio
ē, qz pecc^o originale infecit totā nām, et deturbavit hāem a beatitud^e. 2° qz in singulis ē ming
voluntariū.

Sed con^{tra}, qz oīa aduātia simul sumpta, maius malū sūt qz solū originale et ut cōdicatū omnibz.
nam originale tū ē om̄ in singulis, aduātia verō plura, et vntingquodqz mortale ē graui^{us}, et si com-
paremz numerū peccatorū mortalū qz fuit a p̄ncip^o mundi usqz ad finē, cū numero peccatorū originaliū,
certē ille numerū vidē multo maior, et ē maior iniuriā dei in actualibz qz in originali p̄pter quā
iniuriā vindicanda p̄cipue venit Chri^{stus} in carne passibili. qz cō

Dico

De fortibus, verum est, maiora esse malicia moralis in multitudine peccatorum actualium, et maiora dei offensio, 11.
ne intensionem, in illoz omnium radice est originale, et extensionem est maius, quod simpliciter totam nam primam volit.
fuit, et ideo per se per magis pertinebat ad bonum omnium reparare hoc malum, et propterea 2o

Sed queres. si Adam non peccasset, et alij postea peccassent, an propterea Christus venisset in carne pas-
sibilis? Quidam ita affirmant, dei enim non homo peccasset, propter illam parabolam de ovis
perdita. Luc 13. 2o propter illud verbum Pauli ad Gallatas 2o, tradidit semetipsum propter me. quod ita
videtur exponere Chrysostomus et Theophilus, 3o propter revelationem factam sicut Carpo, qui dixit, Christus, se esse
paratum ad iterum moriendum pro hominibus si oporteret. ita refert S. Dionysius episcopus: et de moysi.

Sed hoc non arguit, nam omnis illa perditio significat totam spem humanam, de qua et intelligi potest illa revela-
tio. Sensus vero illoz verborum Pauli (tradidit semetipsum propter me) facilis est potest, dicendo mori,
sem Christum ita prodesse singulis, ac si pro uno tantum esset suscepta, et exponit id Thomas hoc loco ex Chrysostomo
et Anselmo ibi. et Aug. et in soliloquiis. vel est sensus, Christum habuisse quendam illi affectum, tamen si oportet,
mitteret, aut si patri ita visum esset. et de hoc versatur questio. Alij quoque dicunt, pro uno vel alio non
venturum in carne passibili, tamen si multi cadere viderentur.

Ego dico nihil posse in hac re definiti, mihi tamen verisimilius est, si Adam non peccasset, Christum non
venturum in carne passibili esse: alij peccassent. et hoc quidem in opinione idem Thomas supra citata conce-
penter dicitur, quod patres et magistri loquendi scripturae quibus nihil illa opinio, loquuntur de peccato Adam.
In ista autem sententia ratio est, quod durante illo statu, pauci essent peccatores et peccata, tamen ob non integritatem
talem et facilitatem, tamen est quod pauciores essent occasiones peccandi, tamen quod intra brevis tempus transirent homi-
nibus adulti ad vitam beatam, et si quod peccassent, non credo caruissent remedio et fundamento in Christo, tamen
sufficiens remedium ad gratiam amoris Christi, nam sic alius modus supponit infinitam feram malitiam contrariam
ex fragilitate non lapsa et propter exemplum

QUESTIO VIII.

Verum incarnationis convenienti tempore facta fuerit?

Dico pro non oportuit fieri statim a principio mundi. est contra de fide, patet, quod ita factum est.
Petres. cui dilatata sit, nam si mysterium per se consideres, est omnium maximam, quod sicut ordo non est
quod a principio factus est, et est res corporales et spirituales. ita 2o. Si vero consideres in ordine ad
salutem hominum, certi si primo venisset, evitata fuissent multa peccata, et plures salvati essent 2o quod
obicit olim quidam Porphyrius Aug. et ipse refert episcopus 49. de sermone 99. contra paganos. in 2o
et lib 2o tractat. 531.

De pro fuisse convenienti propter dignitatem mysterij, et pro fide teneret, et adoraretur ab angelis et
hominibus, et ut summa et voluntate desiderata, cuius dispositio effectus, et dilacione temporis aucta est,
et fore adita necessitate peccati, necessarium fuit, maiorem ad addit temporis dilacionem, quod non debilitata
maiori indigebat tempore et pluribus signis atque prodigiis, ut disponeret ad suscipiendum tantum bene-
ficiam. ita idem Thomas hic, et sumptis ex Aug. tract. 31 in Ioan. Et Origenes in 1o cap. Ioannis. et S.
Leo serm. 3. de natiuitate. Considerando mysterium in ordine ad vitam salutem, et sic idem Aug. loco
citato renouat eam ad dei precognitionem, dicit enim tunc voluisse venire, quod precium homines credentes in ipsum.
Sed contra obicit. nam sicut deus voluit ut homines illis temporibus crederent, ita potuit velle ut priores homines
similiter crederent, et si dedisset eadem auxilia vel maiora si necessarium fuisset, crederent. ideo idem
Aug. lib de bono peccatorum. c. 9. et de predestinatione d. 10. c. 9. hanc predestinationem renouat ad voluntatem dei
et dicit, eo tempore venisse, quod in eo tempore fuerunt erant homines quos ipse elegerat et predestinauerat.
si videret, cum non est elegerat priores homines. De 3o altitudo diuinitatis 2o quoque et Franciscus
lib 4

11° lib 4. 5 75 et 76 querenti cur deus nō statim dederit remediū. Dicitur tu dā facis, sed ille te, si q^o dei opus es, expedita manu artificis tui oportunitē oīa facientis. sic Greg^o hom^o 27. in ad Rom^o, inquit, periculosū ē quaerere, cur dāo ante nō venisset, itaq^{ue} hoc modo totū renovari ad quaestōes illas, cur tam pauci salventur, et cur tanta peccata p^{er}mittantur. Sed tū pot^{est} dari aliqua congruentia, sc. ut hō q^o per superbiam cecidit, magis ac magis humiliaret. Ut rot fragilitas nō et necessitas grā dei evidentiū omnib^{us} pateret, sic ad Rom 21. et Galat 3. ubi Ambros et glossa. Dissens serm^o de nativitatē. Bern^o serm^o 1 in cantu: Theophil^o: ad Hebr^o: 9. Greg^o hom^o 4 in ad Collossen^o, q^o et in homelia ad populi inquit, nō si aliq^o utile ē, ideo statim dari debes, nam et solidus cibus utilis ē, non tamē dat^{ur} in p^{ri}ncipio sic tō ubi m^o, dicat hōies nō fuisse antea dispositos. Quia si in p^{ri}ncipio mundi daretur hoc remediū, cū pauci erant hōies, pauci et fuerent et p^{re}sentiā eius et abundantia grā in adventu Chri^{sti} p^{er}ditā. pauci et fuerent conversione et p^{ro}visione eorū qui ab ipso Chri^{sto} essent edocti. Unde facile fieri potuissent, ut post tam longa temp^{or}e successione, fides huius mysterij plurimū obscuraret, sicuti in ipsa m^o fidei dei accidisse videmus. Quapropter datus pensatio, fortassis ceteris paribus in singulis aetatib^{us} mundi pauciores saluarentur, q^{uam} nunc saluantur. Quia q^{uod} dignitas ipsius mysterij ē maioris ponderis q^{uam} nunc comodum. plura de hoc videat^{ur} Abulensis q^{uod} 5. in 2° caput^o Matth^o 21.

DICO 2° nō fuit ei convenienti hoc mysteriū differri usq^{ue} ad finē mundi, ē de fide ex ipso facto. idq^{ue} probant rationes facte. Sed contra, nam in script^{uris} de hoc myst^{er}o futu^{ra} in novissimis dieb^{us}. Genes^{is}: 49. Isai^{as}: 2. Daniel^{is}: 2. Mich^{as}: 4. D^{omi}n^us p^{ro} orig^{en}e loquendi modo magna d^{omi}n^us stantia temp^{or}e, q^{uod} fuit inter aliquas p^{ro}visiones et ipsū effectū. 2° temp^{or}e legis grā de novissimis, q^{uod} in eo data fuit vltima dei lex, cui nulla aliā debet succedere. de ei^{us} vltima aetate, q^{uod} in ea aetate comprehendit^{ur} oēs prophetie et p^{ro}visiones. sic et p^{ro} Cor^{inthios}: 10. vocat^{ur} finis seculorū. p^{ro} Joan^{es}: 2. hora novissima, quo^o exponit^{ur} a patrib^{us} illa parabola Matth^o: 20. de vltimo vocatio in die hora vltima. et ad Galat^{as}: 2. et ad Hebr^o: 1. de plenitudo temp^{or}e. sic Origenes hom^o 8. in Josue vocat^{ur} vesperet^{ur} mundi et Eccl^{esiastes} 12. eodē^o vocat^{ur}. Aug^{ustinus} lib 1° de genesi ad con^{tra} Manich^{os} c 23 vocat^{ur} benedictio m^o di. q^{uod} in lib 83 qq^{uod} 9 44. vocat^{ur} inventus^{us} mundi eam aetate, p^{ro}pter vigore^m grā, ut ipsemet ex^{ponit} lib 1° retract^{us}: c 26.

DICO 3° mysteriū incarnatiōis convenienti temp^{or}e fuit factū et definitū a deo. ē et de fide ex ipso facto, confirmari pot^{est}, q^{uod} Chri^{stus} venit ut subvertiret oībus hōib^{us} funis in omnib^{us} aetatib^{us} mundi, q^{uod} convenienti fuit venisse in medio aetatis m^odi, ut quanti fieri posset, omnib^{us} eis propinquus, quantum nō expediret ut temp^{or}e illi videret^{ur} dibus, temp^{or}eib^{us}, ut daretur locus fidei, sicut cor cordi, manet ē in medio corporis. unde Abaone 2. de iⁿ medio amorem notū facies. Ex quo aliq^{uod} collig^{it}, quod tanto temp^{or}e duraturū m^odi post adventū Chri^{sti}, quantum duravit ante eius adventū. sed hoc nō ē ita metaphysicē intelligendū, nam et Hebrei dixerunt, tanto temp^{or}e duraturū legem grā, p^{ro}ut duraverūt lex nō et lex scripta. quod respondit Aug^{ustinus} epist^{ol}: 81. et in psalm^o 81°.

DISPUTATIO . II .

Quid sit incarnatiō, et quis sit terminus eius?

Suppono id quod certū ē apud oēs, Incarnatiōem originē unione inter hōiem et deū, et terminū ei^{us} ē aliq^{uod}, quod aliquo^o sit hō et deo. soli q^{uod} inquirendū ē, qualis sit illa unio, et quo^o ille terminus eius sit hō et deus.

QUESTIO . I .

Verū Incarnatiō sit cōiunctio duarū naturarū, ex quibus resultet una natura?

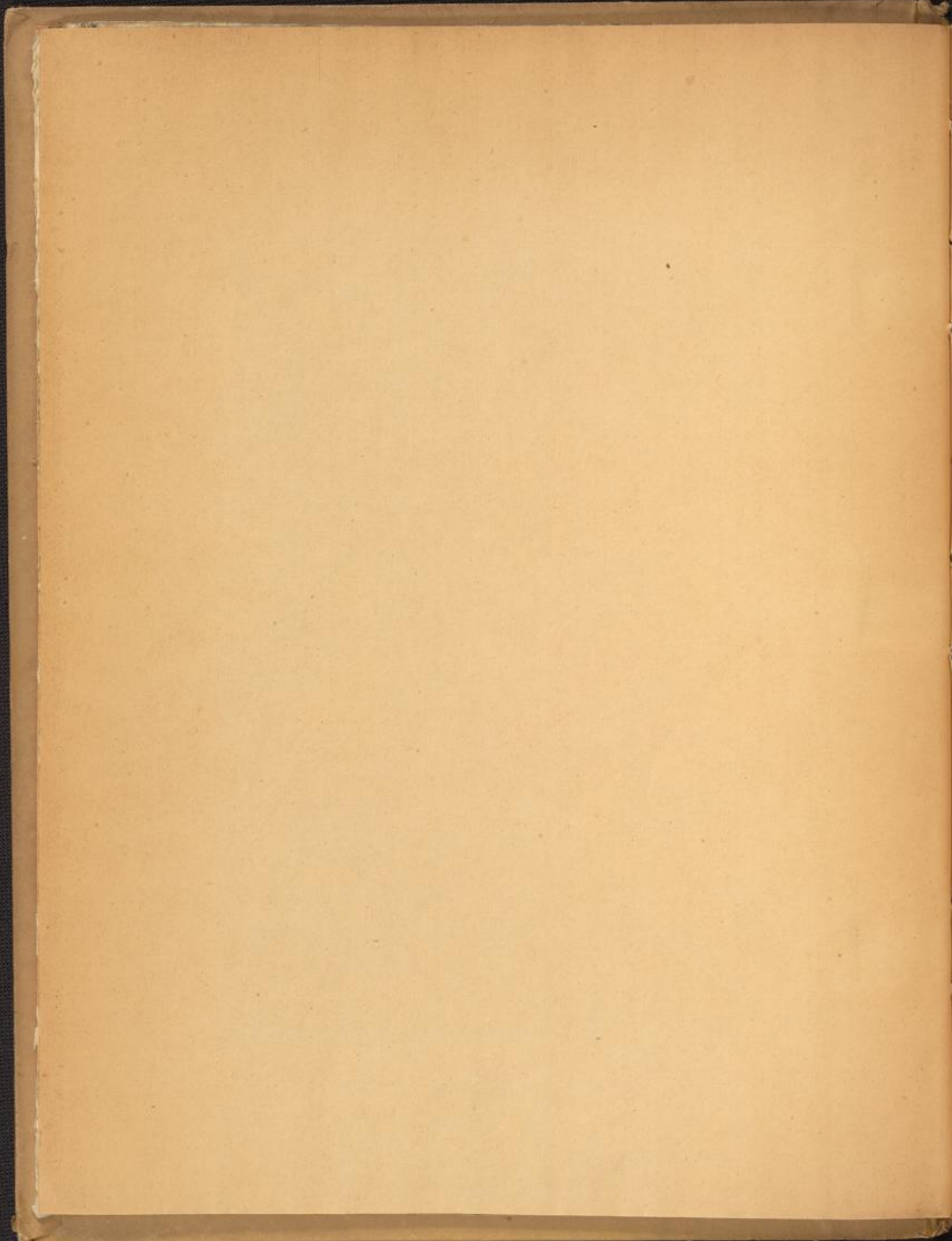
Non ē questio, an p^{er} hanc unione^m nā humana sit cōiuncta divina, nam hoc certū ē ita et iⁿ quo sensu dixerunt aliq^{uod} Theologi, unione^m hanc et factam in nā. neg^{at} ē questio, an ratio terminandi hanc unione^m fuerit

Handwritten text in a cursive script, likely a manuscript or a collection of notes. The text is dense and covers most of the page. There are several numbered entries or sections, such as '1', '2', '3', '4', '5', '6', '7', '8', '9', '10', '11', '12', '13', '14', '15', '16', '17', '18', '19', '20', '21', '22', '23', '24', '25', '26', '27', '28', '29', '30', '31', '32', '33', '34', '35', '36', '37', '38', '39', '40', '41', '42', '43', '44', '45', '46', '47', '48', '49', '50', '51', '52', '53', '54', '55', '56', '57', '58', '59', '60', '61', '62', '63', '64', '65', '66', '67', '68', '69', '70', '71', '72', '73', '74', '75', '76', '77', '78', '79', '80', '81', '82', '83', '84', '85', '86', '87', '88', '89', '90', '91', '92', '93', '94', '95', '96', '97', '98', '99', '100'. The text appears to be a collection of short pieces or a list of items, possibly related to a specific field of study or a practical application. The handwriting is somewhat difficult to decipher due to its cursive nature and the density of the script.

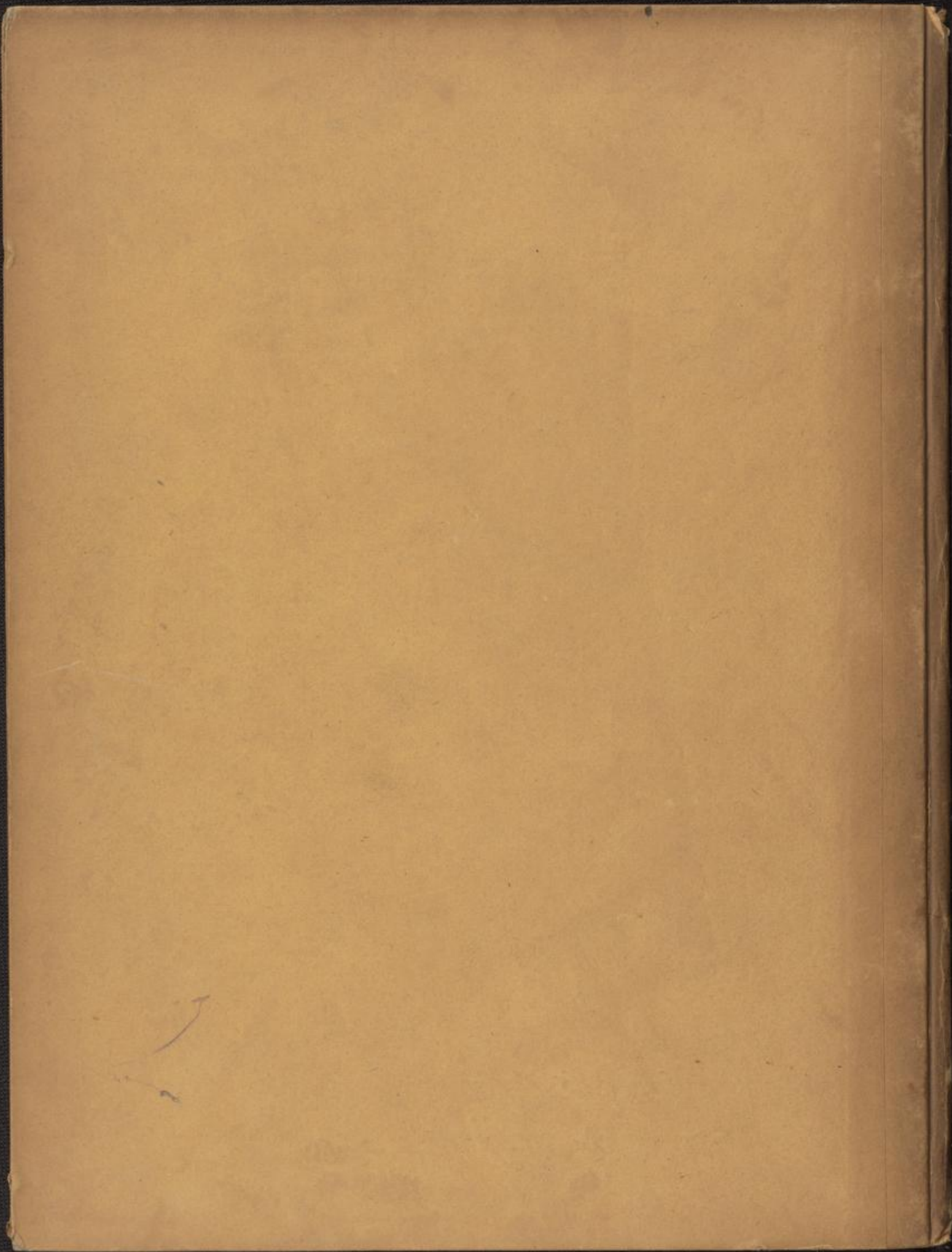
[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

481

481

